Rok IV. Czwartek 21 Lutego 1918 r. Nr. 41.

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświątecznych o godzinie 8-ej rano.—Cena numeru 20 halerzy—15 fenigów.

Prenumerata: W Dąbrowie miesięcznie 3 K.; kwartalnie 9 K.; z przesyłką pocztową mies. 3 K. 50 hal.; kwartalnie 10 K. 50 hal. W okupacyi niemieckiej miesięcznie 2 Mk. 60 fen.; kwartalnie 7 Mk. 80 fen. Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 50 hal.

Redakcya i Administracya w Dąbrowie ul. Króla Sobieskiego 15; otwarte od 8 rano do 7 wieczorem. FILIA w Będzinie plac 3 Maja, cukiernia W. Czerwińskiego.

CENY OGŁOSZEŃ: Na I-szej stronie za wiersz petitowy 3 Kor.—Na stronie III-ej za wiersz 1 K. 50 hal. Nadesłane za wiersz 2 kor. — Ogłoszenia zwyczajne na IV-ej stronie za wiersz półszpaltowy 60 hal — Drobne ogłoszenia po 10 hal za wyraz. Najmniej 1 Kor. Wyrazy tłustym drukiem podwójnie.

Nowa wojna z Rosyą rozpoczęta.

Zmiana par. 2 traktatu?

WIEDEŃ (tel. wł.) „N. Wiener Tagblatt" omawiając ustąpienie ministrów Twardowskiego i Ćwiklińskiego pisze:

Wczoraj pojawiły się pogłoski, że nie padło jeszcze ostatnie słowo rządu do Polaków. Sfery wpływowe proponują kompromis, który umożliwi Polakom powrót do polityki pozytywnej.

Nie jest nawet wykluczonem, że prezydent ministrów który złoży oświadczenie w porozumieniu z ministrem spraw zagranicznych poda już ogólny zarys tego kompromisu.

W istocie dąży propozycya kompromisu do zmodyfikowania § 2 traktatu pokojowego z Ukrainą, a mianowicie w ten sposób, aby komisya określona w tym paragrafie otrzymała upoważnienie do przesunięcia granicy na wschód poza linię Biłgoraja.

W skład komisyi mają wejść zastępcy czwórprzymierza, reprezentanci republiki ukraińskiej, tudzież zastępcy państwa polskiego.

W ten sposób uwzględnione być mają w pewnej mierze terytoryalne życzenia Polaków.

Dotąd nie wiadomo jakie stanowisko zajmie Koło Polskie wobec tej propozycyi.

Dźwińsk i Łuck.

Komunikat austryacki.

WIEDEŃ 19 lutego. Urzędownie donoszą:

NA FRONCIE WŁOSKIM:

Nad Piave i w obszarze Monte Asolone była czynność artyleryi ożywioną.

NA FRONCIE WSCHODNIM:

Wojska grupy armii gen. Linsingena obsadziły bez walki Łuck.

Szef sztabu generalnego.

Komunikat niemiecki.

BERLIN 19 lutego. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE ZACHODNIM.

Odparto nocny atak nieprzyjacielski koło lasu Houthoulst. Na wschód od Ypern i po obu stronach Skarpy była wieczorem wzmożona walka ogniowa.

Nad kanałem łączącym Oise z Aisną oddziały piechoty przeprowadziły z powodzeniem wywiady. Na południowy wschód od Tahure kompanie badeńskie i turyngskie ruszyły na rowy, które 13 lutego pozostały w rękach nieprzyjaciela i przywiodły 125 jeńców. Zyskany obszar opuszczono ponownie wobec silnych przeciwataków.

W walce powietrznej zestrzelono wczoraj 7 nieprzyjacielskich aparatów.

NA FRONCIE WSCHODNIM.

Wojska niemieckie wczoraj wieczorem wkroczyły do Dźwińska. Natrafiły tylko na mały opór. Nieprzyjaciel w przeważnej części uciekł. Przygotowane wysadzenie mostów na Dźwinie nie powiodło się.

Z obu stron Łucka nasze dywizye posuwają się naprzód.

Łuck obsadzono bez walki.

Z innych widowni wojny nic nowego.

Ludendorff.

Wieści z Ukrainy.

SAMOBÓJSTWO KALEDINA?

SZTOKHOLM (TBK). Pet. Ag. tel. donosi z Mosawy, że według relacyi sowietu z Carycyna **Kaledin popełnił samobójstwo.** Doniesienie jakie nadeszło do petersburskiego Wojskowego Komitetu Rewolucyjnego podaje, że samobójstwo Kaledina nastąpiło w Nowoczerkasku.

NASTĘPCA KALEDINA.

SZTOKHOLM (PAT). Następcą Kaledina został generał Nasero.

Co się dzieje w Kijowie?

AMSTERDAM (TBK). Według doniesienia „Exchange Telegr. Comp." z Petersburga Biała Gwardya w Kijowie wypędziła Czerwoną Gwardyę z jej arsenału i zabiła około 1500 żołnierzy.

Wszyscy członkowie rewolucyjnego komitetu w Kijowie zostali zastrzeleni.

WALKA O KIJÓW

Wiedeń. Jak donosi „Reichspost", w Brześciu Litewskim otrzymano telegram iskrowy prezesa republiki ukraińskiej, Hołubowicza, treści następującej:

„Bitwa pod Kijowem zaczyna się rozwijać w pomyślnym dla nas kierunku.

„Miasto otoczone jest ze wszystkich stron.

„Na czele wojska ukraińskiego stoi były minister wojny, Petlura".

ZAJĘCIE KIJOWA PRZEZ BOLSZEWIKÓW

Zurych. Gazety szwajcarskie otrzymały z **poważnego źródła wiadomość, że bolszewicki pułkownik Murawiew zajął Kijów.**

Z Rosyi.

AUSTRYA A WOJNA Z ROSYĄ.

Budapeszt. Dzienniki omawiają postanowienie niemieckiej kwatery głównej w sprawie porozumienia, osiągniętego pomiędzy Niemcami a monarchją, której wojska nie będą brały udziału w tej akcyi wojennej.

Ofenzywa Aleksiejewa.

AMSTERDAM. (TBK). Doniesienie „Exchanhe Telegr. Comp.":

Armia Aleksiejewa miała podjąć ofenzywę.

Bitwa pod Woronežem ma być wygraną.

Woroneż ma być otoczony przez kozaków.

Liczbę zabitych po obu stronach oceniają na 3000.

Syberya przeciw sowietom.

Amsterdam (TBK). Doniesienie „Exchange": Rząd syberyjski zażądał, aby wojska sowietów opuściły Syberyę.

Kozacy zagrażają Krasnojarskowi.

Uzbrajanie chłopów.

PETERSBURG (TBK). Zgromadzenie chłopów zachodniej Rosyi postanowiło uzbroić chłopów a rozbroić sowiety powiatowe. Zaczęto rozdzielanie broni.

ROSYA PRZECIW UKRAINIE.

Sztokholm. „Telegraphen-Union" donosi z Petersburga:

W rosyjskich kołach przemysłowych i handlowych układ pokojowy z Ukrainą wywołał niesłychane wzburzenie, wskutek jego znaczenia ekonomicznego.

Przemysł rosyjski zostałby w razie utrzymania się tego układu pozbawiony węgla i licznych surowców, cała zaś Rosya skazana byłaby na głód.

RÓŻNE WIEŚCI.

PETERSBURG. (TBK). Do Charkowa przybywają oddziały czerwonej gwardyi.

Wedle nadeszłych tu wiadomości miano gen Erjely przywieść do Taganrogu rannego.

Komitet wykonawczy objął kierownictwo linii kolejowych na południu.

Telegramy.

Rokowania pokojowe z Rumunią.

WIEDEŃ. (BK) Jak się dowiaduje c. k. Biuro korespondencyjne rząd rumuński dał wyraz życzeniu, aby z zastępcami mocarstw czwórprzymierza zostały podjęte wstępne rokowania dla ewentualnego zawarcia pokoju.

W tym celu minister spraw zewnętrznych hr. Czernin w najbliższych dniach uda się do Rumunii, dokąd przybędą też zastępcy reszty sprzymierzonych.

Z kompetentnej jednakże strony pesymistycznie oceniają widoki zawarcia pokoju, gdyż nadeszłe tu doniesienia dają poznać, że Rumunia nie jest jeszcze dojrzała do zawarcia pokoju, lecz posiada jeszcze daleko idące aspiracye. Jak się zdaje Rumunia jest zdecydowaną—gdyby się te aspiracye nie dały przeprowadzić w drodze pokoju—popierać je i nadal zbrojną ręką.

Prawo wyborcze kobiet.

AMSTERDAM. (TBK). „Times" donoszą z Ottawy: Rząd postanowił wprowadzić prawo wyborcze dla kobiet w Kanadzie.

Łodzie podwodne.

BERLIN (TBK). Urzędowo donoszą: Jedna z naszych łodzi podwodnych w obszarze zamkniętym koło angielskiego wybrzeża zniszczyła 5 parowców o łącznej pojemności 23.000 ton; między nimi znajdował się angielski parowiec o pojemności 13.000 ton.

Anglia a Ukraina.

HAGA. Biuro Reutera donosi z Londynu:

Rząd angielski nie uważa za swój obowiązek uznania pokoju, zawartego między Niemcami a Austro-Węgrami z jednej strony, a Ukrainą—z drugiej.

W Paryżu odbyło się, pod przewodnictwem Poincare'go posiedzenie Rady ministrów.

Omawiano sytuacyę, wytworzoną wskutek zawarcia pokoju z Ukrainą.

Powzięto szereg decyzyi, których narazie jeszcze nie ogłoszono.

Rozwiązanie straży obywatelskiej.

KRAKÓW (tel. wł.) Dzienniki donoszą, że dziś rozwiązała się straż obywatelska.

Po zamknięciu numeru.

(d) **Urzędowe wyjaśnienie.** Kolportowana wczoraj wiadomość, że ranny podczas demonstracyi ulicznej dnia 18 b. m. miał umrzeć jest, jak urzędowa komisya, składająca się z kilku członków stwierdziła, **absolutnie nieprawdziwą.** Nieporozumienie widocznie wywołane zostało wskutek śmierci żołnierza uległego wypadkowi kolejowemu między Strzemieszycami a Sławkowem, którego przywieziono wczoraj do szpitala św. Anny.

O Chełmszczyźnie

(Głosy prasy niemieckiej).

„Kölnische Volks Ztg." o przyłączeniu Chełmszczyzny do Ukrainy pisze, iż wywołało już ono silny wpływ na wewnętrzne życie Austryi. Upadek gabinetu Seidlera był wynikiem tego, że do Koła Polskiego przeniknęła wiadomość o zapadłym postanowieniu.

Jeżeli Polacy nie zaniechają zasadniczej opozycyi trudno będzie rządzić Austryą konstytucyjnie.

„Prawdą jest — pisze dalej — że gubernia Chełmska należała do dawniejszej Polski Kongresowej utworzonej na Kongresie Wiedeńskim. Zawsze jednak uchodziła za ziemię o przeważającym ukraińskim charakterze. Na tym niewątpliwie oparli swe żądania delegaci republiki ukraińskiej w Brześciu Litewskim. Żądania ich osiągnęły sukces. Zachodzi pytanie, co o nim sądzić".

Tu zapuszcza się „Köln. Volks Ztg." w dociekanie, czy istotnie etnograficzne stosunki tak się przedstawiają, jak układ chełmski przesądza, powtarzając zarazem znany komentarz o komisyi, która ma w szczegółach wykreślić linię graniczną. Wedle „rzeczoznawcy" „Köln. Volks Ztg." zachodzą tu między i drugą połową zasadnicze różnice, tak np. powiaty „Nowo-Aleksandryjski", Lubelski, Krasnostawski, Lubartowski i Janowski mają od 73—89 proc. Polaków, gdy w powiecie Chełmskim, Bialskim, Tomaszewskim i Włodawskim Ukraińcy stanowią 33—38, 49, 55 i 59 procent. Dowiadujemy się tedy, że wedle „Köln. Volks Ztg." powiaty Puławski i Lubelski, których nawet Eulogiusz się zrzekł, do Chełmszczyzny mają być zaliczone.

„Zdaje się nam — pisze organ centrowy, że wielce przedwczesnem jest ze strony Koła Polskiego uderzenie od razu w tak wysoki ton, i Polacy winni się zastanowić, że gdy się na jednym punkcie chce coś brać, trzeba na drugim coś dawać. Król Henryk IV orzekł, że „Paris vaut une messe".

I obecny pokój z Ukrainą, pierwszy ze wszystkich czyniący wyłom w okrążającej nas wkoło wojnie, musi być okupiony jakimiś ofiarami. W dodatku i Polacy, gdy im to korzyść przynosi, nie trzymają się ściśle narodowościowej zasady".

Tu powołuje się na obwołanie gubernii Mohylowskiej częścią monarchii polskiej, przez wojskowych Polaków, choć jest to gubernia białoruska a bolszewicy niedawno tamże białoruski rząd wypędzili. „Widocznie nietylko bolszewicy lecz i Polacy nie chcą nic słyszeć o narodowości białoruskiej", dodaje.

„Należy mieć nadzieję, że uda się spór między Kołem Polskim a rządem austryackim pomyślnie załatwić. W wielkiej sprawie pokoju światowego w poszczególnych sprawach potrzeba wielkiego umiarkowania, jeżeli całe dzieło nie ma się rozbić":

Tak pisze organ przyjaznego nam katolickiego centrum. Możemy sobie wyobrazić, ile zrozumienia sprawy i jej olbrzymiej wagi znajdziemy w innych odłamach prasy niemieckiej. Wszystkiego widocznie uczyć się trzeba eksperymentalnie i tylko nieuchronne logiczne następstwa ukraińskiego eksperymentu pouczą dyplomatów Brześcia Litewskiego, gdzie szukać mają granic Ukrainy a także ile są ugruntowane prawa Polaków do ziemi chełmskiej, ile słuszności tkwi w ich „pretensyach" do Białej Rusi, gdzie jedyne objawy ruchu narodowego, jakie się dotąd tam ujawniły wyłącznie z inicyatywy polskiej brały początek.

Jak głęboką jest nieznajomość rzeczy w sprawie Chełmszczyzny w prasie niemieckiej świadczy głos „Frankfurter Ztg."—która wyobraża sobie, że układ w Brześciu Litewskim przyczyni się do pogrzebania sporu między bratnimi narodami zachodniej słowiańszczyzny: Rusinami i Polakami. Cudu tego ma dokonać komisya mieszana, która dokona rozgraniczenia między Polską a Ukrainą wedle stosunków etnograficznych i życzeń ludności". Co do tych ostatnich zapewnia redakcya, że nie będą one omawiane wedle sztywnej maksymalistycznej doktryny. Zastrzeżenie zawarte w artykule drugim „o ile" oba państwa (Austrya i Ukraina) graniczyć ze sobą będą" oraz ustęp „na wypadek, gdyby Ukraina jeszcze z jakim innym państwem czwórporozumienia graniczyć miała" oznacza, że w sprawie granic nowej Polski pozostawiono wszelkie możliwości otwarte. W tych warunkach ewakuacya obszarów pogranicznych nastąpić może dopiero wtedy, gdy granica ściśle wykreślona będzie.

Nowa wojna z Rosyą.

BERLIN. Rząd cesarski stwierdza w urzędowem oświadczeniu, że rząd petersburski przez zachowanie się swe rzeczywiście wypowiedział rozejm. Uznano, że wypowiedzenie to nastąpiło dnia 10 b. m. Rząd niemiecki musi dlatego zastrzedz sobie po upływie przewidzianego układem siedmiodniowego terminu wolną rękę w każdym kierunku.

BERLIN. „Norddeutsche Allg. Zeitung" odpowiada w następujący sposób na pytanie, czy rozejm na wschodzie się zakończył: Możemy powiedzieć, że Trocki pozostawił Niemcom zupełnie wolną rękę, złożywszy swoje oświadczenie. Mogą one obecnie wykonywać wszelkie prawa, wypływające z nieograniczonego stanu wojennego, albowiem Trocki sam nie trzymał się postanowień układu rozejmowego. Jeżeli przyjmie się siedmiodniowy termin wypowiedzenia, to układ rozejmowy z dnia 15 grudnia upływa najdalej 17 lutego, licząc od oświadczenia, danego przez Trockiego w dniu 10 lutego.

BERLIN. „Neuste Nachrichten" donoszą: Postanowienie w sprawie najbliższych kroków zapadło już, jak słychać, w głównej kwaterze. Oby niebezpieczeństwo, grożące życiu Niemców po drugiej stronie naszego dotychczasowego frontu wschodniego, i podstępność Rosyan zostały uwzględnione. Niema nic lepszego nad natychmiastowe działanie.

Komunikat austryacki.

WIEDEN 18 lutego. Urzędownie donoszą: Nie było ważniejszych wydarzeń.

Szef sztabu generalnego.

WIEDEN (TBK). Z Wojennej kwatery prasowej 17 b. m. donoszą: Dzisiejszy biuletyn wojenny niemiecki donosi, że zawieszenie broni na froncie wielkorosyjskim upływa jutro. Front wielkorosyjski, który powstał przez odłączenie Ukrainy sięga od Bałtyku aż mniej więcej do Prypeci. Na tym froncie stoją dziś tylko wojska niemieckie.

Komunikat niemiecki.

BERLIN 17 lutego. Urzędownie donoszą. We Flandryi i w Artois niekiedy budziła się walka ogniowa. W drobnych starciach piechoty pod Cherisy i na południe od Marcoing wzięto jeńców.

Pod Tahure i Ripont na wschodnim brzegu Mozy i w Sundgawii niekiedy zwiększała się działalność bojowa.

W ostatniej nocy nasi lotnicy zaatakowali bombami Londyn, Dover, Dunkierkę, tudzież nieprzyjacielskie morskie siły bojowe na francuskiem wybrzeżu północnem.

Zawieszenie broni upływa 18 lutego o 12 godz. w południe. Zresztą nic nowego.

Ludendorff.

KOMUNIKAT WIECZORNY:

Berlin. (B. Wolffa). Urzędowo donoszą dnia 18 lutego wieczorem:

Na południowy wschód od Tahure rozwinęły się lokalne walki.

Na wielkorosyjskim froncie rozpoczęły się dziś o godz. 12 w południe kroki nieprzyjacielskie. W marszu na Dźwińsk przekroczono bez walki Dźwinę. Wezwane na pomoc przez Ukrainę w jej ciężkiej walce przeciw Wielkorosyanom rozpoczęły nasze wojska marsz w kierunku od Kowla.

Klęska gorsza niż pod Jeną.

„Oesterr. Morgenzeitung" pisze:

„W Londynie i Paryżu powiewają dzisiaj flagi. Wszechniemiecka polityka zaborowa w ciągu jednej nocy stała się bowiem polityką rządu niemieckiego i pchnęła Rosyę na nowo w objęcia koalicyi. Zachodni nieprzyjaciele państw centralnych odetchnęli z głębokiem zadowoleniem, mogą bowiem ponownie mówić o niemieckiej żądzy zaborów i chciwości. Zapowiedź rządu niemieckiego, iż ponownie podjęte będą kroki wojenne przeciw Rosyi niema bowiem zgoła uzasadnienia w oświadczeniu Trockiego z 10 b. m., a zarazem oznacza, iż Niemcy poniosły moralną klęskę większą, niż owa pamiętna pod Jeną.

Już raz przez pośpiech, przez zbyt szybko wypowiedziane słowo wywołano tę straszną wojnę. Czy przed podobnie pospieszną decyzyą ma się to teraz znowu powtórzyć. Głupstwo po raz pierwszy popełnione jest tylko głupstwem; gdy się to po raz drugi zdarza staje się zbrodnią.

Z kolei omawia wspomniany dziennik głosy prasy austr., które twierdzą, że w wojnie, jaka się obecnie na nowo wywiąże między Niemcami a Rosyą — Austro-Węgry pozostaną nieczynne. Zapatrywanie to nazywa „Morgenztg." „piękną bajeczką" dobrą do usypiania dzieci, która jednak nie może nikogo z nas zbałamucić. Za każdego żołnierza, którego Niemcy wyślą do Moskwy, Petersburga czy jeszcze dalej będą bowiem Austro-Węgry wysyłać zastępcę na front zachodni, a ten fakt oznaczać będzie zarazem zerwanie wszelkich nici, które można było nawiązać z Waszyngtonem.

Z tego powodu będzie przeto hr. Czernin musiał wyjaśnić w delegacyach, co uczynił, aby tej polityce zapobiedz.

Wojsko Polskie w Rosyi.

SZTOKHOLM, w lutym.

„Dziennik Polski" z 24 stycznia donosi:

Z zakomunikowanych nam uchwał wojskowych polaków armii VIII cytujemy co następuje:

1) Stwierdzając, że jedynem słusznem i sprawiedliwem rozstrzygnięciem sprawy polskiej jest utworzenie silnego, niepodległego państwa zo zjednoczonych ziem polskich wszystkich trzech zaborów z dostępem do morza i że dążenia tego naród polski nigdy się nie wyrzeknie. Zjazd wszelkie pomysły polityczne, w rodzaju manifestu konferencyi socyalistycznej w Sztokholmie lub nakazu petersburskiej Rady delegatów robotniczych i żołnierskich dla delegata Skobielewa, bagatelizujące sprawę polską, bądź uszczuplające zakres jej rozwiązania, stanowczo potępia i przeciw nim protestuje.

2) Uznając Radę Regencyjną w Warszawie ze jedyną dziś prawowitą władzę polską, powołaną do odbudowania niepodległej, silnej, zjednoczonej Polski z dostępem do morza. Zjazd przesyła Radzie Regencyjnej wyrazy hołdu najgłębszego.

3) Wysłuchawszy odezwy Polskiego Komitetu Wykonawczego na Rusi do społeczeństwa polskiego, Zjazd jednogłośnie postanawia całkowicie i we wszelki sposób poprzeć protest organizacyi polskich w Kijowie z dnia 19 listopada z. r. przeciwko obwieszczenej w trzecim uniwersale Rady Ukraińskiej konfiskacie własności polskiej na Podolu, Wołyniu i Kijowszczyźnie.

4) Przyłączając się do uchwał, powziętych na pierwszym zjeździe ogólnym P. W. w Petersburgu, Zjazd uznaje powołany na tymże Zjeździe ogólnym Naczelny Polski Komitet Wojskowy za jedyny obecnie prawowity organ przedstawicielstwa wszystkich Polaków wojskowych i dyrektywy tegoż Komitetu dla Związku Polaków Wojskowych armii VIII za obowiązujące.

5) Brygadyerowi Piłsudskiemu, jako naszemu Wodzowi duchowemu i pionierowi tworzenia polskiej siły zbrojnej, jednogłośny szlemy hołd i łączymy się z protestem przeciwko jego uwięzieniu.

6) Wobec powtarzanych przez pewne sfery oskarżeń Polaków wojskowych o rzekome dążenia kontrrewolucyjne, przeciwko podobnym zarzutom kategorycznie protestujemy i zaznaczamy, że nie wtrącając się do politycznych walk wewnętrznych w Rosyi, do zwalczania zdobytej przez naród rosyjski wolności, o którą w ciągu szeregu pokoleń również sami walczyliśmy, nigdy się nie przyczynimy.

7) Z najgłębszą goryczą i oburzeniem protestujemy przeciw niszczeniu polskiego dorobku kulturalnego na Rusi, przeciwko pogromom i grabieżom polskiego mienia, gwałtom i ohydnym mordom nad spokojną ludnością i kategorycznie żądamy od organizacyi społecznych i władz rosyjskich i ukraińskich ukrócenie samowoli i rozpasania ciemnych mas. Wzywamy władze wszystkich Związków P. W. o interwencyę stanowczą dla obrony mienia i życia polskiego.

8) Pierwszemu Korpusowi Polskiemu na ręce jego dowódcy generała Dowbór-Muśnickiego Zjazd przesyła bratnie pozdrowienie.

9) Delegaci Zjazdu Wojskowych Polaków armii VIII na przyszłym Zjeździe ogólnym winni wszystkiemi siłami dążyć do zażegnania rozłamu wynikłego na pierwszym Zjeździe ogólnym Wojskowych Polaków między większością a Lewicą Zjazdu.

10) Zjazd uznaje frakcye partyjne w Związkach Wojskowych Polaków za niepożądane. Związki w najściślejszym słowa znaczeniu powinny zachować bezpartyjność na wspólnej wszystkim prądom platformie polskiej.

NIEMCY O ARMII POLSKIEJ.

„Müncher Neuste Nachrichten" poświęcają obszerny artykuł wstępny sprawie wojska polskiego. I tak piszą między innemi:

„Ta świetna armia polska, która swem bohaterstwem zadziwia świat cały początkowo walczyła przeciw bolszewikom i w obronie mienia polskiego, ale obecnie pokazało się, że celem tych operacyi jest wyznaczenie stałych granic od Wschodu państwu polskiemu. Cała ta kampania brawurowa ma pierwszorzędne znaczenie nie tylko militarne ale i polityczne.

Znakomita bitność pułków polskich, doskonałe dowództwo generałów, karność i posłuszeństwo żołnierzy, niesłychana sprawność aparatu wojskowego w tej powstałej samorzutnie armii polskiej, raz jeszcze święci swe olbrzymie tryumfy".

„Dziennik Poznański" otrzymuje informacye z Mińskiej gub., które głoszą, iż tamtejsze „władze" bolszewickie nie mogły zapewnić bezpieczeństwa życia i mienia obywateli polskich. Wkutek tego do miasta powołano dwa szwadrony ułanów polskich i te utworzyły straż, nie wtrącając się zresztą do spraw konstytującego tam wojska rosyjskiego.

„Gazeta Polska" (Moskwa) donosi:

„Do Smoleńska przybyło 200 żołnierzy i 43 oficerów z trzeciej dywizyi polskiej. Oddział ten uzbrojony w karabiny i kulomioty, wysłany został na skutek wezwania polskich instytucyi społecznych w celu ochrony polskich organizacyi od ewentualnych wydarzeń".

Okazuje się także, że **nie wzięto do niewoli Krylenki — i nie zajęto oczywiście ani Mohylowa ani Smoleńska.**

ODZNACZENIE HR. CZERNINA.

WIEDEN. (B. kor.) „Wiener Zeitung" ogłasza następujące pismo odręczne cesarza:

„Kochany hr. Czernin! Jest Mojem życzeniem, aby stosunek między Moją siłą zbrojną a Panem, hr. Czernin, który, opierając się na działalności Mojej armii, położyłeś pierwszy kamień węgielny, ukształtował się jeszcze ściślej, niż dotychczas. Mianuję Pana dlatego w ponownem uznaniu jego wybitnych zasług jeneral-majorem.

Karol mp.

BUŁGARYA a RUMUNIA.

SOFIA. (B. k.) W sprawie mających się rozpocząć rokowań pokojowych z Rumunią pisze półurzędowy dziennik „Narodni Prawa": Co do Dobrudży to nie interesują nas ewentualne aspiracye Rumunii. Ma się ona poprostu poddać warunkom, podyktowanym przez czwórprzymierze. Na rumuńską zdradę musi się odpowiedzieć bezwzględnością i nieustępliwością. Kwestye przynależności Besarabii powinni rozstrzygnąć nasi sprzymierzeńcy i nasi nowi przyjaciele: Ukraina.

Anglia a Rosya.

HAGA. Lord Cecil oświadczył w Izbie gmin, że stosunek Rosyi do Anglii jest tak niejasnym, iż nie można określić dokładnie, czy Rosya jest teraz krajem zaprzyjaźnionym, neutralnym, czy wrogim.

Na zapytanie, czy Kamieniew otrzyma pozwolenie przyjazdu do Anglii, oraz czy prawdą jest, że przedstawiciel bolszewików w Londynie, Litwinow, prowadzi propagandę rewolucyjną śród angielskich robotników amunicyjnych. Cecil odmówił udzielenia wyraźnej odpowiedzi.

KRONIKA.

Rada Regencyjna wysłała z powodu zawarcia traktatu z Ukrainą dwa pisma: do cesarza Wilhelma i cesarza Karola.

Nie będzie wyborów do Rady Stanu. Rozpisane na dzień 27 lutego wybory do Rady Stanu odbyć się nie mogą, ponieważ wybory te rozpisane zostały także dla okręgów, które otrzymać ma Ukraina.

Delegaci polscy z Rosyi. „Gazeta Poranna" donosi:

— Trzej oficerowie, którzy przedostali się z Rosyi i złożyli w towarzystwie oficerów niemieckich wizytę członkom Rady Regencyjnej, nazywają się: Jamontt, Tupalski i Osmołowski.

S. p. major Eydziatowicz. Z przestrzeloną skronią znaleziono 16 lutego rano nieżywego ś. p. majora Ludwika Gedrus-Eydziatowicza.

W listach pozostawionych do rodziny i przyjaciół tłumaczy krok swój: rozpaczą z powodu klęski narodowej, z powodu Polski.

S. p. major Eydziatowicz pozostawił żonę i syna Krzysztofa, podchorążego wojsk polskich.

S. p. Albert Kordecki, rotmistrz ułanów polskich. Skutkiem nieszczęśliwego wypadku na drodze z Korczyna do Synowódzka zmarł, komendant 2 dywizjonu 2 pułku ułanów legionowych, zasłużony karpatczyk, rotmistrz Albert Kordecki.

Pogrzeb odbył się 15 b. m. w Synowódzku Wyżnym, na którym obecna była, między innemi, delegacya pol. korpusu posiłkowego.

Manifestacya Krakowa. Zapowiedziana na poniedziałek 18 b. m. manifestacya Krakowa wypadła imponująco. Od rana stanęła wszelka praca w mieście. Pozamykane były nietylko wszystkie fabryki i sklepy, ale wszystkie urzędy państwowe i autonomiczne. Nieczynne więc były namiestnictwo i starostwo, sąd i poczta, urząd podatkowy i t. d. i t. d.

O godzinie 9 rano stanęły koleje; lokomotywy znajdujące się na dworcu obwieściły przeciągłem gwizdaniem. Wogóle w tej chwili stanęły wszystkie pociągi w zachodniej Galicyi.

O godz. wpół do 11 rano odbyło się protestujące uroczyste posiedzenie pełnej Rady miejskiej.

Między godz. 9 a 11 rozpoczęły się grupować na rynku organizacye i stowarzyszenia. Śródmieście zamknęła straż obywatelska nie wpuszczając do Rynku gawiedzi, niedorostków i dzieci.

Do godz. 11 Rynek wypełnił się szczelnie. Obliczają ilość zebranych na nim do 100.000 osób.

Z ustawionych 6 trybun przemawiało po 5 mówców. O godzinie 12 skończyły się przemówienia. Razem przemówiło 30 mówców w przeciągu godziny!

Ostatni mówcy odczytali przysięgę, którą tłum zebrany powtórzył z wyciągniętemi w górę rękami. Następnie odśpiewano „Rotę" i „Boże coś Polskę". Ostatniej pieśni wtórował na trąbce strażnik z wieży Maryackiej.

Popołudniu odbyły się w wielu punktach miasta odczyty o Chełmszczyźnie.

Odezwa Koła Polskiego do Polaków w zaborze austryackim została skonfiskowana w porannych niedzielnych dziennikach krakowskich, które przynoszą ją obecnie w skróceniu. Odezwa scharakteryzowawszy traktat brzeski podnosi przeciw niemu protest i oświadcza, że Koło Polskie podejmuje walkę w celu jego obalenia.

W końcu wzywa odezwa wszystkie stronnictwa i wszystkie klasy do potężnego zjednoczenia wszystkich sił społeczeństwa.

Dymisya polskich ministrów. Sekretaryat wiedeńskiego Koła Polskiego donosi: Dnia 18 b. m. na wieczornem posiedzeniu oznajmił prezes Koła polskiego, że minister wyznań i oświaty Ćwikliński, oraz minister Galicyi Twardowski zgłosili dymisyę do rąk prezydenta ministrów.

Z Lublina do Kielc. Dzienniki wychodzące w Lublinie donoszą, że siedziba gen.-gubernatorstwa wojskowego staną się zamiast Lublina Kielce. Wiadomości tej brak narazie potwierdzenia.

Fundusz kresowy. Pisma lubelskie ...sza pod datą 15-go b. m.: Dowiaduje... się, że w Zamościu odbył się w tych dniach liczny Zjazd przedstawicieli Macierzy Szkolnej i działaczy oświatowych, w celu zorganizowania przed zachłannością obcą planowej obrony kresów wschodnich, za pomocą szerzenia kultury polskiej i uświadomienia narodowego.

Zjazd ten zdecydował utworzyć fundusz kresowy i z tej racyi ma się odbyć w sobotę zebranie przedstawicieli wszystkich instytucyi oświatowo - kulturalnych, celem wprowadzenia w życie i zapoczątkowania organizacyi tegoż funduszu.

Dobrze byłoby, aby cała akcya zbierania funduszu na obronę kresów wschodnich, skupioną została w jednych rękach, cieszących się ogólnem zaufaniem i pod kontrolą publiczną.

Wprowadzi to ład do samej akcyi zbierania funduszu i da niewątpliwie najlepszy rezultat finansowy.

Podpalenie Brodów przez bolszewików. „Telegraphen Union" donosi ze Sztokholmu: „Utro Rossii" podaje o okrucieństwach wojsk bolszewickich następujące szczegóły:

„W pobliżu Krzemieńca splądrowano lub popalono wszystkie dobra. Lasy podpalono albo powycinano na wielkich przestrzeniach.

Zezwierzęcenie żołnierzy bolszewickich idzie tak daleko, że np. w Brodach kazali oni dla celów rabunkowych odkopać niedawno pochowane zwłoki bogatej niewiasty. Kiedy zaś ludność z tego powodu zaczęła im czynić wyrzuty, żołnierze podpalili miasto.

Zaniechanie wydawnictw? Dzienniki donoszą, że zarówno wydawane we Wiedniu „Polen" jak wydawane w Berlinie „Polnische Blätter" mają przestać wychodzić.

Wiadomość ta wydaje się nam nieprawdopodobną.

Ostrzeżenie gub. wojennego w Częstochowie. Gubernator wojenny wydał następujące ostrzeżenie pod datą dn. 18 b.m.:

„W niedzielę, 17 lutego, znowu odbyły się liczne zebrania i niedozwolone policyjnie pochody. Nadto przyszło do wykroczeń, a nawet do czynnych wystąpień przeciwko osobom wojskowym przez rzucanie kamieni.

Każde podobne wystąpienie może pociągnąć za sobą karę śmierci.

Nadto, w razie ponowienia się podobnych faktów, będzie nałożona na miasto wysoka kontrybucya, oraz zrobiony użytek z broni palnej".

2-ga loterya klasyczna na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych. Na tutejszej giełdzie loteryjnej daje się zauważyć nadzwyczajne ożywienie w stosunku do losów T. K. O.

Na dniówkę (Spielgeld) prawie że dostać ich nie można. O ile kolektorom udaje się otrzymać taki los, to tylko za wysoką cenę. Dzięki temu przewiduje się, że losy T. K. O. w 5-ej klasie będą stały bardzo mocno.

Czytelników zalegających z przedpłatą prosimy o wyrównanie zaległości **do dni najdalej czterech.** W przeciwnym razie będziemy zmuszeni wstrzymać wysyłkę pisma.

Numer pojedynczy „Gazety Polskiej" kosztuje wobec drożyzny papieru i znacznego podwyższenia płac wszystkim współpracownikom

20 halerzy.

Prenumerata miesięczna będzie wynosiła od 1 marca **już wraz** z przesyłką lub dostawą do domu 5 K. 10 hal.; bez przesyłki 4 K. 50 halerzy.

Administracya.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

18 lutego.

Ruch walutą był dziś bardzo ograniczony z powodu wydalenia z giełdy kulisy. Natomiast papierami ruch był dość znaczny przy kursach nieco mocniejszych.

Papiery procentowe	TRANZAKCYE
6 procent. Obligacye m. Warszawy z r. 1915	192.50—
6 procent. Obligacye m. Warszawy z r. 1916	
Listy zast. Ziemsk. 4½ proc.	193. 193.50 194
Listy zast. Ziemsk 4 pr.	170.
Listy zast. m. Warszawy 5 proc.	175 175.50 175.75
Listy zast. m. Warszawy R4 i pół proc.	159. —
Renta	
Serye ros.	

Korony 64.—

Sztokholm, 16 lutego.

Rubel w stosunku arbitrażowym 100 Rubli 135.50 Mk.

W rosyjskim zamęcie.

Pet. Ag. Tel. donosi:

Operacye gen. Aleksiejewa w okolicy Taganrogu trwają w dalszym ciągu.

Pomiędzy Czerwoną Gwardyą a przeciwnikiem odbyło się gwałtowne starcie.

Operacye militarne odbyły się w trzech punktach.

Gen. Erdelli walczy pod Rostowem, gen. Aleksiejew pod Woronożem.

W zaciekłych walkach pod Woroneżem wojska bolszewickie zostały okrążone ze wszystkich stron.

Aleksiejew opracował plan strategiczny, celem okrążenia wojsk rewolucyjnych.

W razie powodzenia Aleksiejew ma zamiar maszerować przez Woroneż i Charków na Moskwę i Petersburg.

„Izwiestja" oświadczają w artykule wstępnym, że Aleksiejew podjął walkę nietylko przeciwko bolszewikom, lecz w celu restytucyi monarchii.

Zaprzeczają pogłosce o zajęciu Woroneża przez wojska Aleksiejewa. Walki odbyły się podobno o 300 wiorst na południe od Woroneża pod miejscowością Kamienskaja.

Po bitwie, jaką stoczyły oddziały marynarzy i Czerwonej Gwardyi z oddziałami wojsk tatarskich zajęto Sinferopol. Katedra została uszkodzona. Tatarzy uciekają. Wojska robotników i marynarzy uznają jedynie władzę Sowietów.

Wiadomości prasy zagranicznej, jakoby na Kaukazie i na półwyspie Krymskim panowała dżuma są najzupełniej zmyślone.

Rada robotników i żołnierzy w Saratowie wypowiedziała wojnę kozakom astrachańskim.

W Petersburgu natrafiono na ślad spisku oficerskiego, mającego na celu wzięcie do niewoli Lenina.

W lokalu organizacyi znaleziono bomby i granaty ręczne.

Według opublikowanego dekretu cały majątek dawnych banków prywatnych przekazany został nowemu Bankowi Państwa republiki rosyjskiej na zasadzie sekwestru następującego:

Wszystkie akcye banków uznane są za nieważne i wypłata dywidend zostaje zniesiona.

„Stockholms Dagblad" dowiaduje się, że wielki książę Mikołaj Mikołajewicz znajduje się pod eskortą Czerwonej gwardyi w drodze do Petersburga, **gdzie — jak wiadome** — stanąć ma przed trybunałem rewolucyjnym.

Z Dąbrowy.

Manifestacye.

(d). W niedzielę w południe odbyło się nabożeństwo w kościele, w którem prócz licznej publiczności wzięły udział: Magistrat z Radą miejską, i stowarzyszenia oraz straże ogniowe ze sztandarami.

W poniedziałek na kopalniach wybuchł strajk. Do manifestacyi nie dopuściło wojsko,

W południe pojawiło się na rogach ulic w kilku egzemplarzach pisane ogłoszenie Magistratu, podające do publicznej wiadomości, iż c. i k. Komenda Placu zawiadomiła Magistrat, że, jeśli do godz. 2-ej popołudniu nie nastanie na ulicach ruch normalny, na miasto zostanie nałożona kontrybucya w wysokości 24000 koron.

(d) **W mieście** dziś zupełny spokój, wszędzie podjęto normalną pracę. Strajki się skończyły.

(d) **Kto kazał?** W poniedziałek, gdy wśród tłumu dzieci i wyrostków znajdujących się na ulicy wybuchła panika, zaczęto nagle z niewiadomego powodu zamykać bramy domów, co jeszcze bardziej zwiększało popłoch. Takie zamykanie bram było conajmniej zbyteczne. Kto je **nakazał?**

(d) **S. p. Władysław Bendkowski,** towarzysz sztuki drukarskiej, współpracownik drukarni „Gazety Polskiej" przeżywszy lat 24 zmarł 17 b. m. rano w Dąbrowie. Tak częsta w zawodzie drukarskim choroba płuc przecięła młode życie... Pozostała tylko pamięć o pracowniku cichym i dobrym, o koledze życzliwym... Prawie do ostatnich chwil życia oddawał się pracy zawodowej. Dopiero przed kilku tygodniami odszedł/szy wieczorem od kaszty, więcej już do niej nie wrócił. Choroba czyniąc prędkie postępy w młodym organizmie życiu Jego położyła kres. Grono przyjaciół i kolegów odprowadziło zwłoki Jego w dniu wczorajszym na miejsce wiecznego spoczynku.

Nad mogiłą przemówił prezes Związku Zawodowego Drukarzy p. Zieliński, a chór drukarski odśpiewał „W mogile ciemnej".

Pokój Jego pamięci.

(d) **Składka.** W gronie osób w Dąbrowie na rzecz ofiar ostatnich zajść w Sosnowcu zebrano 222 koron 11 rh., które przeznaczono doręczyć żonie jednego ze skazanych przez sądy niemieckie na więzienie.

Ogłoszenie.

Podaje się do wiadomości mieszkańców miasta Dąbrowy i powiatu Dąbrowskiego, iż z dniem ogłoszenia niniejszego zostaje otwarta przez Powiatowy Komitet Ratunkowy **lecznica dla przychodnich chorych na jaglicę** (choroba oczu nadzwyczaj niebezpieczna).

Lecznica ta mieści się w Dąbrowie przy ul. Fabrycznej L. 34 w domu **p. Skalskiego** i otwarta jest codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt **od godz. 10-ej rano do 12-ej w południe**.

Z pomocy lekarskiej w tej lecznicy mogą korzystać chorzy na jaglicę z miasta Dąbrowy i powiatu Dąbrowskiego **bezpłatnie**.

Dąbrowa, dnia 14 lutego 1918.

POWIATOWY KOMITET RATUNKOWY w Dąbrowie Górniczej.

1380-3-3.

NOWOŚĆ!! NOWOŚĆ!!

Niezmiernie aktualna książka opuściła świeżo prasę p. t. **„Z POSIEWU BOGIŃ WOJNY"**, **Prof. Emil Wyrobek.** Alkoholizm, prostytucya, choroby płciowe, nerwowe, umysłowe, gruźlica i samobójstwo. Z ozdobną okładką, cena egz. 6 kor. z przesyłką 7 koron. Tegoż autora powszechnem uznaniem ciesząca się książka p. t. „Choroby weneryczne ich skutki i znaczenia tudzież leczenie zapobiegawcze" z 10 rycinami. Cena egzem. 4 kor. z przesyłką 5 kor. Nakładem Sz. Taffetę, Kraków ul. wiślna l. 8 G. Do nabycia we Wszystkich Księgarniach. 1383-1-2

LEKCYI

Języka angielskiego

systemem Berlitza udzielam pojedynczo i zbiorowo. Informacyi udziela Administracya „Gazety Polskiej".

Ucznia na praktykę zecerską przyjmie zaraz Drukarnia „Gazety Polskiej". Wiadomość w Administracyi, ul. Sobieskiego 15.

Zaproszenie do przedpłaty

Przezwyciężywszy rozliczne trudności, jakie spiętrzyły się w ostatnich miesiącach przed nami,

GAZETA POLSKA

w czwartym roku wydawnictwa staje się dużym dziennikiem polskim pozbawionym barwy lokalnej — poświęnym sprawom całej Polski.

Wierni dotychczasowego programowi dołożymy starań, by pismo ulepszyć i rozszerzyć.

Czytelnicy nasi otrzymają w przeciągu marca przyrzeczone premie.

Przedpłata miesięczna

wynosi wraz przesyłką pocztową w całej Polsce **5 K. 10 hal.**

Nowo przybywający prenumeratorzy adsyłający powyższą prenumeratę zgóry za miesiąc marzec otrzymają „Gazetę Polską" **do końca lutego bezpłatnie.**

Biuro dzienników i ogłoszeń „JANINA"

ul. SOBIESKIEGO 15.

utrzymuje stale na składzie

dzienniki warszawskie, krakowskie i lwowskie, czasopisma ilustrowane polskie i niemieckie.

Kieszonkowy rozkład jazdy.

Czasopisma ludowe i inne.

PRENUMERATA. — DROBNA SPRZEDAŻ. — PRZYJMOWANIE OGŁOSZEŃ.

RESTAURACYA-BAR KRAKOWSKI

w DĄBROWIE, ul. 3-go Maja Nr. 18.

poleca się Szan. Publiczności.

Wydaje śniadania, obiady i kolacye. Bufet zaopatrzony w gorące i zimne zakąski. Wina, koniaki, likiery, wódki krajowe i zagraniczne.

Muzyka damsko-męska gra od 12—2 godz. popołudniu i od 6—11 w.

Pozostaje z szacunkiem

S. WILCZYŃSKI.

1347-1-15.

Świerzbę

nawet zadawnioną i z bolesnymi strupami, pryszcze, męczące swędzenie leczy radykalnie bezwonny **„KREM OD ŚWIERZBY"** wyrobu apteki Ed. Lipińskiego, Warszawa-Mokotów. Sprzedaż w aptekach i składach aptecz. Dąbrowskich i okolicznych. 1365-1-8.

Kupię zaraz

WÓZEK

na 2 kołach. Zgłoszenia w Administr. „Gazety Polskiej".

3.000 rubli ulokuję na hipotekę. Wiadomość Administracya Gazety.

Zakład pogrzebowy znajdujący się przed kościołem w Dąbrowie poleca nabywanie ozdób i ornamentów do trumien w największym wyborze, różnych gatunków i kolorów w dowolnej ilości dla zainteresowanych.

B. KOWALSKI ul. Król. Jadwigi Nr. 1.

1387-1-1

Zginął portfel [illegible] Jakóba Golbera. Uprasza się uczciwego znalazcy o oddanie do szewca przy ul. Bednarskiej Nr. 1 za wynagrodzeniem.

Potrzebna zdolna prasowaczka ulica Sobieskiego 25, Dąbrowa. 1379-1-3

Przyspasabiam do egzaminu na świadectwa nauczycielskie. Ulman 13 mieszk. 6. 1371-1-5.

Niemieckiego [illegible] szybka, [illegible] Ulman 15, mieszkania 6. 1370-1-5.

FABRYKA ROWERÓW i PRZYBORÓW

St. Krzywańskiego

w Będzinie, ul. Słowiańska Nr. 8.

Oddział w Dąbrowie ul. 3 Maja Nr. 9.

Poleca rowery nowe i używane wszelkie części i przybory, hurtowo i detalicznie; reperuje, przerabia i odnawia rowery najbardziej zniszczone po cenach niskich. Reperacya maszyn do szycia i gramofonów.

Cenniki na żądanie.

Ochroniarka z praktyką poszukuje posady. Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmie Administracya „Gazety Polskiej". 1374-1-2.

SKŁAD WIN i WÓDEK

w różnych gatunkach

Stanisława Nowaka

w Dąbrowie przy ul. Ulman Nr. 35.

został przeniesiony na tą samą ulicę pod Nr. 27, dom własny.

Polecając się nadal łaskawym względom Szanownej Publiczności i pozostaję

Z poważaniem

ST. NOWAK.

500 KORON

zapłacę temu, komu mój środek przeciw nagniotkom „Ria-Balsam" nie usunie nagniotków, brodawek i twardej skóry w przeciągu trzech dni. Cena jednego gwarantowanego słoika wynosi 3,75 k. trzech słoików 5,50, 6 słoików 9,50 k. Otrzymuemy [illegible] dziękczynnych z kraju.

KEMENY, KASCHAU (KASSA) I. POSTFACH 12. (WĘGRY) 1281-13

Mężczyzna samotny poszukuje wspólnika do handlu. Wiadomość sklep [illegible] Fabryczna dom Bednarskiego.

NAJTRWALSZE **ŻARÓWKI** METALOWE

Tungsram

oraz wszelkie materyały z dziedziny elektrotechniki poleca

BIURO TECHNICZNE

Inż. F. Omiljanowski i S-ka

W DĄBROWIE, ul. Sobieskiego Nr. 11.

Redaktor i wydawca WIKTOR MONDALSKI. Drukarnia „Gazety Polskiej" w Dąbrowie Górniczej.